

Posudek na bakalářskou / magisterskou práci

školitelský posudek
 oponentský posudek

bakalářská práce
 magisterská práce

Autor: Eliška Ceralová

Název práce: Antropogenní vlivy obohacující druhovou diverzitu saxikolních lichenizovaných hub v hřebenových částech Krkonoš

Vedoucí práce: RNDr. Josef Halda, Ph.D.

Oponent: RNDr. Lenka Němcová, CSc.

Struktura/členění práce:

Téma práce je velmi zajímavé a aktuální. Text má logickou strukturu odpovídající zadanému tématu.

Co se týče kap. 1.7 Determinace, bylo by vhodnější včlenit ji do kap. Metodika. Smysl zařazení kap. 1.8 Vápnomilné organismy mi, vzhledem k jejímu obsahu, není znám.

Literární zdroje, citace a jejich použití:

Autorka adekvátně využila celkem 60 literárních a internetových zdrojů, z velké části cizojazyčných, které jsou v převážné většině řádně citovány v seznamu literatury.

Nenašla jsem v seznamu literatury některé zdroje citované v textu, např.: Kučera 2005, KUČERA 2020, Váňa 2005.

Za méně vhodné zdroje pro bakalářskou práci s botanickou tematikou, která má být odborným textem, považuji např.:

KUBEŠOVÁ, S., MUSIL, Z., NOVOTNÝ, I., PLÁŠEK, V. & ZMRHALOVÁ, M. (2009): Mechorosty, součást naší přírody. Český svaz ochránců přírody, 88 s. ISBN 978-80-254-6057-3.

PLESNÍK, J. & CHOBOT, K. (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky obratlovců. Příroda 34: 8–35. 45.

PLESNÍK, J., HANZAL, V., BREJŠKOVÁ, L. [eds.] (2003): Červený seznam ohrožených druhů České republiky obratlovců. Příroda 22: 1–184.

Výsledky a jejich zhodnocení:

Autorka prozkoumala celkem 49 ploch a našla na nich a determinovala 27 různých druhů lišejníků a 47 druhů mechorostů. Nashromáždila značné množství cenných unikátních dat, která mohou být využita Správou KRNP při plánování managementových opatření.

Formální úroveň:

Formální i jazyková stránka práce je na velmi dobré úrovni. Grafy přehledné a vhodně zařazené do textu.

Splnění cílů práce:

Cílem BP byl průzkum saxikolních kalcifilních lišejníků a mechorostů na objektech bunkrového opevnění v horských lesních ekosystémech Krkonošského národního parku a posouzení vlivu různých faktorů na druhovou diverzitu lichenikolních hub a mechorostů.

Cíle bakalářské práce byly splněny. Autorka potvrdila, že antropogenní činnost obohacuje druhovou diverzitu lišejníků a mechorostů v KRNAP. Sledovala druhovou rozmanitost na jednotlivých lokalitách a pokusila se ji zhodnotit z hlediska několika významných faktorů prostředí, jako světlo, pH, eutrofizace, teplota a vlhkost.

Otázky a připomínky:

Kromě výše uvedených připomínek uvádím následující:

1. V kap. 1.4 Mechorosty jsou prezentovány velmi zjednodušené až nepřesné informace, bylo by lepší 2. odstavec této kapitoly vynechat úplně. Např. je uvedena malá třída mechů *Andreaeopsida*, ale chybí třída obecně známých ploníků (*Polytrichopsida*), že „frondózní játrovky nemají žebro“ – to neplatí obecně. Vhodné je též používat správné morfologické termíny: mechy nemají lodyhu, ale lodyžku.
2. Některé formulace jsou nevhodné pro odborný text, např.: „flóra Krkonoš se pyšní výjimečnými a unikátními druhy rostlin“, „*Bryoerythrophyllum recurvirostrum* je druh mechu s rezavou spodní stranou a zelenou špičkou“ (čeho?). „Druhová diverzita bezcévných rostlin (mechorostů, řas)“ – zvolit správnější formulaci, protože většina řas nejsou rostliny.
3. Jako příklad zástupců krkonošských endemitů je uveden bedrník skalní (*Pimpinella saxifraga*), ale jedná se o bedrník obecný skalní (*Pimpinella saxifraga* subsp. *rupestris*).
4. Str. 24: Na sledovaných plochách bylo nalezeno celkem 27 různých druhů lišejníků a 47 druhů mechorostů. „Počet druhů mechorostů je mnohem vyšší a hlavním důvodem je mnohem větší tolerance mechorostů k zastínění a větší vlhkosti a také, že mechorostů je celkově větší množství.“ Poslední argument neplatí, v ČR je dnes známo více než 1 500 druhů lišejníků, zatímco mechorostů je méně než 900 druhů.
5. Str. 24: „Stélka mechu je rozlišena na rhizoidy (přichytná vlákna), kauloid (lodyžka) a fyloidy (lístky). Tyto vývojově odvozenější struktury kromě rhizoidů u játrovek nenajdeme“ – to není pravda, listnaté játrovky mají lodyžku i lístky.
6. Uvádět jako příklady neohrožených organismů v kap. 3.7 Červený seznam druhy živočichů, mi nepřipadá v botanické práci vhodné: Viz: „Pro lepší představu jsou příklady málo dotčených živočichů z jiných říší, jako ještěrka zelená, sumec sklovitý, tučňák uzdičkový nebo třeba orel mořský.“
7. Str. 28: „Do kategorie VU (Vulnerable) náleží vzácný mech *Plagiothecium denticulatum* (lesklec zubatý)“ – naopak, je to druh velmi hojný a neohrožený. (V tabulce na str. 45 *Plagiothecium denticulatum* - kat. LC je to uvedeno správně.) Zranitelným druhem naší flóry (VU) je *Plagiothecium denticulatum* var. *obtusifolium* (<https://botanika.prf.jcu.cz/bryoweb/klic/genera/plagiothecium.html>), rostoucí v horských prameništích a mezi trávou u horských potůčků, obvykle v subalpínském a alpínském stupni; tato vzácná varieta pravděpodobně nalezena nebyla.
8. Naopak, zaznamenané druhy *Serpoleskea confervoides*, *Brachythecium mildeanum*, *Pseudoamblystegium subtile* patří do kategorie LC-att (druhy vyžadující pozornost), to není uvedeno v textu, grafu ani v tabulkách v příloze.

Otázky k obhajobě:

1. Kdo určoval, případně revidoval určení mechorostů? Determinace některých rodů je pro začátečníka velmi obtížná a domnívám se, že o správnosti určení některých druhů je možno pochybovat. Existují herbářové položky zjištěných druhů?

2. Píšete, že nejmenší hodnota zastínění korunami byla zjištěna na lokalitě Harrachov, Rýžoviště, která byla druhově nejchudší. Byly zde potvrzeny pouze 4 druhy mechorostů a 6 druhů lišejníků. Čím si to vysvětlujete?
3. Čím je způsobena eutrofizace sledovaného substrátu?
4. Sledovala jste např. také výšku humusové vrstvičky ve vztahu k výskytu lišejníků a mechorostů? Množství humusu na substrátu má jistě významný vliv na jeho pH.

Celkové hodnocení:

Jak už bylo uvedeno výše, autorka získala značné množství unikátních dat, to je nutné ocenit, zvláště jedná-li se o bakalářskou práci. Oceňuji rovněž to, že si studentka vybrala obtížné experimentální téma a neomezila se jen na literární rešerši, což bývá u bakalářských prací obvyklé.

Výše uvedené připomínky podstatně nesnižují kvalitu práce a doporučuji ji k obhajobě.

Návrh hodnocení (zakroužkujte):

A

B

C

D

E

F(nevyhověl)

V Ústí nad Labem dne 15. 6. 2022.....

Lenka Němcová
jméno a podpis